

Αθήνα, 26-02-2015

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/1269/26-02-2015

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Ταχ. Δ/ση : Κηφισίας 1-3, Αθήνα
Ταχ. Κώδ. : 115 23
Τηλ. : 210 64 75 601
Fax : 210 64 75 628
Email : contact@dpa.gr
Ιστοσελίδα : www.dpa.gr

Α Π Ο Φ Α Σ Η 26/2015

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 4/2/2015 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος της Αρχής, κωλυμένου του Προέδρου Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής, Σπυρίδων Βλαχόπουλος, Χαράλαμπος Ανθόπουλος και Γρηγόριος Λαζαράκος, ως εισηγητής, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Λεωνίδα Κοτσαλή, Δημητρίου Μπριόλα και Αναστάσιου – Ιωάννη Μεταξά, αντίστοιχα, οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρόντες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν ο Ανάργυρος Χρυσάνθου, ειδικός επιστήμων – πληροφορικός, ως βοηθός εισηγητή, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Στο πλαίσιο διοικητικού ελέγχου που πραγματοποίησε η Αρχή στην εταιρεία Τ προέκυψαν στοιχεία για την εταιρεία «Χ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε» με δ.τ. Χ(εφεξής εταιρεία), όσον αφορά την εμπορία διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ειδικότερα, η εταιρεία Τ έλαβε στις 8/3/2012 μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τον Χ (Χ@otenet.gr), της εταιρείας, (τα ονόματα προκύπτουν από τις χρησιμοποιούμενες διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του αποστολέα) 48.784 διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, η πλειονότητα των οποίων αφορά σε παραλήπτες στη Θεσσαλονίκη. Οι διευθύνσεις ήταν χωρισμένες σε δύο (2) αρχεία, από τα οποία το πρώτο ήταν σε μορφή αρχείου csv και περιείχε 28.760 διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και το δεύτερο ήταν σε μορφή αρχείου xlsm και περιείχε 20.024 διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Τα στοιχεία επικοινωνίας του αποστολέα ήταν: «Χ, τηλέφωνο....., κιν, www.x.gr, info@x.gr». Επιπλέον, βρέθηκε προγενέστερο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (στις 3/3/2012) με τίτλο «Re: προετοιμασία συνεργασίας», με το οποίο ο «Χ» (Χ@otenet.gr) απέστειλε, σε μορφή επισυναπτόμενου αρχείου Word, σχετικό τιμοκατάλογο λιανικής για το 2012, όπου αναφέρεται, για παράδειγμα, ότι τα 10.000 newsletter κοστίζουν 60 Ευρώ + ΦΠΑ, με τον τιμοκατάλογο να περιλαμβάνει μέχρι και αποστολή 12.000.000 newsletter έναντι 5.000 Ευρώ. Στον ίδιο τιμοκατάλογο γίνεται αναφορά σε 40.000 διευθύνσεις Θεσσαλονίκης, 1.200.000 διευθύνσεις Ελλάδος (75% Αττικής) και 7.000.000 διευθύνσεις Γερμανίας. Τα στοιχεία επικοινωνίας του αποστολέα είναι: «Χ, τηλέφωνο, κιν, www.x.gr, info@x.gr».

Στην Αρχή υποβλήθηκε στις 13-11-2013 με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7208/13-11-2013 έγγραφο καταγγελία του Β για αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αφορούσε τις υπηρεσίες εκτύπωσης εντύπων που παρέχει η εταιρεία.

Επιπρόσθετα, στην Αρχή υποβλήθηκε στις 25-06-2014 με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4001/25-06-2014 έγγραφο καταγγελία του Β για αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αφορούσε τις υπηρεσίες εκτύπωσης εντύπων της ιστοσελίδας y.gr με τηλ. επικοινωνίας το τηλ. της εταιρείας, ήτοι το Σε συνέχεια της προαναφερθείσας καταγγελίας η Αρχή απέστειλε με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/4001-1/25-07-2014 έγγραφό της επιστολή – σύσταση στην

ιστοσελίδα y.gr με την οποία: (α) την ενημέρωνε για τη νομοθεσία που διέπει την αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, (β) την ενημέρωνε ότι για να είναι νόμιμη η αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων πρέπει να τηρούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 11 του ν. 3471/2006 και ότι σε περίπτωση μη τήρησης των όρων του άρθρου αυτού επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 21 του ν. 2472/1997.

Η Αρχή επίσης διαπίστωσε, μέσω της εξέτασης καταγγελιών για αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία που αφορούσαν σε υπηρεσίες τρίτων εταιρειών, ότι η εταιρεία χρησιμοποιούσε τη λίστα των διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που τηρούσε για τη διαφήμιση υπηρεσιών τρίτων προσώπων – πελατών του. Ειδικότερα στις 23-05-2014 ο Β υπέβαλε στην Αρχή την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3244/23-05-2014 καταγγελία αναφορικά με αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από το ξενοδοχείο Π. Ο καταγγέλλων επισύναψε το κείμενο του μηνύματος που του εστάλη στην διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του στις 23-5-2014. Από την υποβληθείσα καταγγελία προκύπτει ότι η αποστολή του διαφημιστικού μηνύματος έγινε μέσω διακομιστή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του δικτυακού χώρου ω.gr, ο οποίος φαίνεται ότι χρησιμοποιείται από την εταιρεία. Σε συνέχεια της καταγγελίας η Αρχή ζήτησε από το Π με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/3244-1/08-09-2014 έγγραφό της, όπως της γνωρίσει α) τον τρόπο με τον οποίο έγινε η αποστολή των διαφημιστικών του μηνυμάτων, β) εάν χρησιμοποιήθηκε ή του παραδόθηκε λίστα διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από την εταιρεία και γ) οι σχετικές συμβάσεις και τα παραστατικά (π.χ. τιμολόγια, δελτία αποστολής) με την εταιρεία. Το Π απάντησε στο έγγραφο της Αρχής με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5492/17-09-2014 έγγραφο αναφέροντας πως «απευθύνθηκε στην εταιρεία X με τον δ.τ. Ω (www.omega.gr) (εφεξής Ω) για τη δημιουργία διαφημιστικής σελίδας και συμπληρωματικά την αποστολή καμπάνιας του μέσω online φόρμας». Το Π επισημαίνει επίσης πως «υπάρχει περίπτωση κάποιος να καταχώρησε τα στοιχεία του χωρίς να επιβεβαιώσει το email του και χωρίς να γίνει περαιτέρω έλεγχος». Το Π προσκόμισε και σχετικό τιμολόγιο το οποίο φαίνεται να έχει εκδοθεί από την εταιρεία Φ (www.phi.gr) με ΑΦΜ

Η ιστοσελίδα www.phi.gr ανακατευθύνει στο www.psi.gr και αναφέρει ως τηλέφωνο επικοινωνίας το, τηλέφωνο της εταιρείας. Στην σελίδα επικοινωνίας του www.psi.gr γίνεται αναφορά τόσο στις υπηρεσίες της εταιρείας όσο και σε αυτές του www.omega.gr. Τεκμαίρεται λοιπόν πως το www.omega.gr ανήκει

επίσης στην εταιρεία.

Η Αρχή ζήτησε από την ΕΕΤΤ με το Γ/ΕΞ/5698/25-09-2014 έγγραφό της:

- να της επιβεβαιώσει ότι η εταιρεία με τα ακόλουθα στοιχεία: X με δ.τ. X, οδός, Τηλ., Fax, e-mail x@otenet.gr, είναι κάτοχος του ονόματος χώρου www.x.gr.
- να της επιβεβαιώσει ότι η εταιρεία με τα ακόλουθα στοιχεία: X, οδός ... 54627, Τηλ., είναι κάτοχος των ονομάτων χώρου www.omega.gr, www.philip.gr, www.psi.gr
- να της γνωρίσει εάν προκύπτει από τα αρχεία της ότι οι ως άνω εταιρείες κατέχουν και άλλα ονόματα χώρου και ποια ακριβώς είναι αυτά

Η ΕΕΤΤ με τα υπ' αριθμ. πρωτ. (αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/6031/7-10-2014) έγγραφό της απάντησε στην Αρχή ότι

α) η εταιρεία με τα ακόλουθα στοιχεία: «X» με δ.τ. X δεν είναι κάτοχος του ονόματος χώρου [x.gr](http://www.x.gr). Το εν λόγω όνομα χώρου έχει καταχωρηθεί στο όνομα

β) η εταιρεία «X» δεν είναι κάτοχος των ονομάτων χώρου www.omega.gr, www.psi.gr και www.philip.gr. Τα εν λόγω ονόματα χώρου έχουν καταχωρηθεί στον X με στοιχεία επικοινωνίας: (1) για το [psi.gr](http://www.psi.gr),, Τηλ. chi@omega.gr, (2) για το www.philip.gr,, Τηλ., chi@otenet.gr και (3) για το www.omega.gr,, Τηλ., chi@otenet.gr.

γ) στα στοιχεία «X - X Ε.Ε» είναι καταχωρημένα τα ονόματα χώρουgr,gr,gr καιgr. Επίσης στα στοιχεία «....» υπάρχει καταχωρημένο το όνομα χώρου «.....com.gr»

Κατόπιν τούτων, η Αρχή κάλεσε με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/7327/28-11-2014 έγγραφό τους (α) «X Ε.Ε» με δ.τ. x (β) «X» με δ.τ. ω και (γ) X, όπως νομίμως εκπροσωπούνται, να παραστούν στη συνεδρίαση του Τμήματος της Αρχής, την Τετάρτη 10 Δεκεμβρίου 2014 και ώρα 10.00, για τη συζήτηση της προαναφερθείσας καταγγελίας, καθώς και των σχετικών με την επιχειρηματική δραστηριότητά τους στοιχείων, τα οποία προέκυψαν κατά τη διάρκεια του διοικητικού ελέγχου στην εταιρεία T. Οι κληθέντες έλαβαν μαζί με το ως άνω έγγραφο της Αρχής γνώση όλων των στοιχείων που τους αφορούν δια μέσου ψηφιακού δίσκου (Cd- Rom). Ο X

ζήτησε με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7795/11-12-2014 έγγραφο προς την Αρχή αναβολή της εξέτασης της υπόθεσης του για λόγους ανωτέρας βίας, καθώς αναβλήθηκε, με βάση και σχετική προσκομισθείσα βεβαίωση της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας του Κρατικού Αερολιμένα Θεσσαλονίκης, η πτήση του προς την Αθήνα. Η Αρχή δέχτηκε το αίτημα του X και όρισε ως νέα ημερομηνία συζήτησης της υπόθεσης την 14-01-2015 και ώρα 10:00. Ενημέρωσε δε σχετικά τους κληθέντες μέσω τηλεφώνου αλλά και μέσω ηλ. ταχυδρομείου. Επισημαίνεται πως μαζί με το αίτημα αναβολής της συζήτησης ο Ψ προσκόμισε και εξουσιοδότηση προς το πρόσωπο του από τον X, με την οποία ο X οριζόταν ως εκπρόσωπος του Ψ στη συνεδρίαση του Τμήματος της Αρχής.

Κατά την ακρόαση των ενδιαφερομένων ενώπιον της Αρχής, στις 14-01-2015 παρέστη ως εκπρόσωπος της εταιρείας και της Ω ο X, ιδιοκτήτης της εταιρείας, ο οποίος εξέφρασε τις απόψεις των δύο εταιρειών.

Ο X έλαβε προθεσμία μέχρι της 21-01-2015 προκειμένου να υποβάλει σχετικό υπόμνημα. Σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/372/22-01-2015 υπόμνημα:

1. Η T (τότε P) επικοινωνήσε με την εταιρεία την 29-02-2012 με σκοπό αρχικά την μαζική αποστολή newsletter για λογαριασμό της εταιρείας και στην συνέχεια να γίνει η εταιρεία μεταπωλητής των υπηρεσιών που παρείχε η T. Για τον λόγο αυτό η εταιρεία απέστειλε στην T την λίστα αποδεκτών που είχε συγκεντρώσει και συνέταξε ένα τιμοκατάλογο για την προς συμφωνία μεταπώληση (Βλ. Πειστήριο Π6.47 - RE: προετοιμασία συνεργασίας 3/3/12). *Η εν λόγω αποστολή δεν έγινε ποτέ αλλά ούτε και οποιαδήποτε άλλη συνεργασία.*
2. Η λίστα αποδεκτών της εταιρείας δημιουργήθηκε είτε από συμμετοχή των αποδεκτών σε κάποιο διαγωνισμό είτε μέσω άλλων προωθητικών ενεργειών. Κατά τη συμμετοχή τους οι αποδέκτες αποδέχονταν όρους συμμετοχής, οι οποίοι περιλάμβαναν τη λήψη έως δώδεκα (12) newsletter ετησίως. Δινόταν δε η δυνατότητα από το πρώτο newsletter να αποχωρήσουν πατώντας το link "Unsubscribe" στο τέλος του email για άμεση & αυτόματη διαγραφή από τη συγκεκριμένη λίστα (<http://.....> και <http://.....>).
3. Ο X. πρόσθεσε στην λίστα των αποδεκτών (συνδρομητών) κάποιες

επαγγελματικές διευθύνσεις από το διαδίκτυο που ανέφεραν ότι δέχονται αποστολή mail με σκοπό την συνεργασία (όπως ο κ.Β).

4. Ο Χ παρείχε την υπηρεσία στο Π, αλλά λόγω του ότι είχε κλείσει η επιχείρησή του και δεν είχε δικαίωμα τιμολόγησης ζήτησε από τον υιό του Ψ που διατηρεί φωτοτυπικό κέντρο επί της οδού, να τιμολογήσει (ΤΠΥ 5 /24-05-2014) προκειμένου να μπορέσει να έχει κάποια έσοδα για βιοποριστικούς λόγους.
5. Λόγω φθίνουσα πορείας της επιχείρησής το 2013 δημιουργήθηκαν χρέη προς την εφορία η οποία την 10/3/2014 κατέσχεσε τους εμπορικούς, προσωπικούς αλλά και αποταμιευτικούς λογαριασμούς των τέκνων του Χ όπου ήταν συνδικαιούχος με αποτέλεσμα την παντελή έλλειψη ρευστότητας και διακοπή των εργασιών την 31/03/14.
6. Από την παραπάνω ημερομηνία διακοπής ο Χ δεν έχει εμπορική ή επαγγελματική δραστηριότητα, αναζητεί εργασία και είναι εγγεγραμμένος στους ανέργους του ΟΑΕΔ .../.../....

Η Αρχή, αφού άκουσε τον εισηγητή και το βοηθό εισηγητή της υπόθεσης, ο οποίος στη συνέχεια αποχώρησε, και έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία του φακέλου, τα διαμειφθέντα κατά τη συνεδρίαση της 14-1-2015 και τα υποβληθέντα υπομνήματα της εταιρείας μετά και από διεξοδική συζήτηση,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 2 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» είναι «κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων». «Υποκείμενο των δεδομένων» είναι «το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική». Στο πλαίσιο αυτό, η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ενός φυσικού προσώπου αποτελεί προσωπικό δεδομένο, αφού μπορεί να λειτουργήσει ως στοιχείο έμμεσης αναγνώρισης του κατόχου της, επιτρέποντας την επικοινωνία με αυτόν, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις φέρει ακόμα και στοιχεία του

ονόματος του κατόχου. Επισημαίνεται δε ότι, σύμφωνα και με τη Γνώμη 4/2007 της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 της Ε.Ε. σχετικά με την έννοια των προσωπικών δεδομένων, ειδικά κατά τη λειτουργία ηλεκτρονικών υπηρεσιών, στοιχεία έμμεσης αναγνώρισης, όπως η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μπορούν επαρκώς σε ορισμένες περιπτώσεις να διακρίνουν ένα άτομο από άλλα στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου συνόλου, ακόμα και αν δεν έχει γίνει η εξακρίβωση του ονόματός του. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχ. ζ) ν. 2472/1997, ως “υπεύθυνος επεξεργασίας”, ορίζεται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Το άρθρο 4 ν. 2472/1997 ορίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει : α) να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών; β) να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας; γ) να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση; δ) να διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους.

3. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 2472/1997, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (εν προκειμένων διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) επιτρέπεται μόνο όταν το υποκείμενο έχει δώσει τη συγκατάθεσή του, εκτός εάν συντρέχει μία από τις προβλεπόμενες από την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου εξαιρέσεις, οπότε είναι νόμιμη η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το αρ. 2 του ν. 2472/1997, ως συγκατάθεση νοείται «κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επιγνώσει, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο της επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν».

Για τη συγκεκριμένη επεξεργασία, το σύννομο της επεξεργασίας χωρίς συγκατάθεση κρίνεται με βάση τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε) του ν. 2472/1997, αφού δεν συντρέχει άλλος λόγος επεξεργασίας από όσους αναφέρονται στο ίδιο άρθρο. Σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς συγκατάθεση όταν «η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία

για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας (...), και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

. Όταν για το σκοπό της απευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών για διαφημιστικούς σκοπούς γίνεται χρήση ηλεκτρονικών μέσων, τυγχάνει εφαρμογής το ειδικότερο άρθρο 11 ν. 3471/2006 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1 του παραπάνω άρθρου, «η χρησιμοποίηση αυτόματων συστημάτων κλήσης, ιδίως με χρήση συσκευών τηλεομοιοτυπίας (φαξ) ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και γενικότερα η πραγματοποίηση μη ζητηθείσών επικοινωνιών με οποιοδήποτε μέσο ηλεκτρονικής επικοινωνίας χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών και για κάθε είδους διαφημιστικούς σκοπούς, επιτρέπεται μόνο αν ο συνδρομητής συγκατατεθεί εκ των προτέρων ρητώς». Η Αρχή με την Οδηγία 2/2010 για την ηλεκτρονική συγκατάθεση περιγράφει αναλυτικά τις προϋποθέσεις και τους τρόπους νόμιμης λήψης της συγκατάθεσης με ηλεκτρονικά μέσα για τους σκοπούς της ανωτέρω διάταξης. Μοναδική εξαίρεση στην υποχρέωση λήψης προηγούμενης συγκατάθεσης αποτελεί, σύμφωνα με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, η περίπτωση κατά την οποία τα στοιχεία επαφής ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποκτήθηκαν νομίμως, στο πλαίσιο της πώλησης προϊόντων ή υπηρεσιών ή άλλης συναλλαγής και χρησιμοποιούνται για την απευθείας προώθηση παρόμοιων προϊόντων ή υπηρεσιών του προμηθευτή ή για την εξυπηρέτηση παρόμοιων σκοπών και υπό τις λοιπές προϋποθέσεις που θέτει η συγκεκριμένη παράγραφος. Επισημαίνεται ότι τα παραπάνω, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 11 ν. 3471/2006, ισχύουν και για παραλήπτες μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που είναι νομικά πρόσωπα.

4. Στην υπό κρίση περίπτωση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η εταιρεία πραγματοποιούσε επεξεργασία διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, που συνίστατο στην τήρηση και διαβίβασή των δεδομένων σε τρίτους (εταιρεία Τ). Ως εκ τούτου, αποτελεί τον υπεύθυνο της εν λόγω επεξεργασίας. Ο σκοπός της εν λόγω επεξεργασίας των διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από την εταιρεία ήταν η αποστολή από την Τ διαφημιστικής καμπάνιας για λογαριασμό της εταιρείας. Δεδομένου ότι (α) η εταιρεία έστειλε στην Τ 48.784 διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 8/3/2012, (β) η Τ, όπως καταγράφεται στο σημείου ΕΣ2 των

Πρακτικών Ελέγχου της Τ (Βλ. Γ/ΕΞ/7467/20-11-2012 έγγραφο της Αρχής), συνέλλεγε προσωπικά δεδομένα, ήτοι διευθύνσεις ηλ. ταχυδρομείου, «από πελάτες της εταιρείας, οι οποίοι διαβιβάζουν στην εταιρεία τα email των πελατών τους προκειμένου να πραγματοποιηθεί η μαζική αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων», (γ) όπως καταγράφεται στο σημείο ΕΣ2 των αυτών Πρακτικών Ελέγχου της Τ, «τα email των πελατών τους τηρούνται στα αρχεία της εταιρείας, εμπλουτίζουν την λίστα με τα emails που διαθέτει ώστε να χρησιμοποιηθούν σε αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων για επόμενους πελάτες» και (δ) η Τ, όπως καταγράφεται στο σχετικό υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1283/21-2/2013 Πόρισμα Ελέγχου, πραγματοποιούσε αποστολές αζήτητης ηλεκτρονικής επικοινωνίας μέχρι την ημερομηνία του διεξαχθέντος στην Τ διοικητικού ελέγχου (9/11/2012), τεκμαίρεται ότι οι ως άνω αναφερθείσες 48.784 διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου έγιναν παραλήπτες αζήτητης ηλεκτρονικής επικοινωνίας, την οποία απέστειλε η Τ για λογαριασμό πελατών της. Καθώς όμως δεν είχε ληφθεί η προηγούμενη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων για την επεξεργασία των δεδομένων τους αυτή και με δεδομένο ότι η εν λόγω επεξεργασία οδηγεί εν τέλει σε παραβίαση του άρθρου 11 παρ. 1 ν. 3471/2006 (περί αζήτητης ηλεκτρονικής επικοινωνίας – spam) από συνεργάτη της εταιρείας (εταιρεία Τ), δεν μπορεί να εφαρμοστεί η εξαίρεση του άρ. 5 παρ. 2 εδ. ε', σύμφωνα με την οποία «κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: ε) η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών». Σε κάθε περίπτωση, η πλήρης άρση της παράβασης μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την ενημέρωση από την εταιρεία της Τ, προκειμένου να διαγράψει τις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που της διαβίβασε η εταιρεία.

5. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τα ψηφιακά πειστήρια τα οποία συνελλέχθησαν κατά τον έλεγχο στην εταιρεία «Τ (πρώην Ρ)», την υποβληθείσα υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3244/23-05-2014 καταγγελία κατά του Π και από στοιχεία που προέκυψαν κατά την ακρόαση σχετικά με αποστολή για λογαριασμό του Ο, προκύπτει πως η εταιρεία χρησιμοποιούσε λίστα με διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την αποστολή αζήτητων διαφημιστικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για λογαριασμό τρίτων εταιρειών. Συνεπώς, όταν η αποστολή γίνεται

για λογαριασμό τρίτων (των πελατών του), η εταιρεία είναι συνυπεύθυνη της επεξεργασίας (μαζί με τους πελάτες), καθώς εκείνη ορίζει αποκλειστικά τα μέσα της επεξεργασίας και ιδίως τη λίστα των διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, που αποτελεί την απαραίτητη προϋπόθεση της όλης επεξεργασίας.

6. Επιπρόσθετα, στην υπό κρίση περίπτωση, όπως προκύπτει από τα υπομνήματα του Χ. η αποστολή αζήτητων διαφημιστικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για λογαριασμό του Π έγινε από τον ίδιο (ως ιδιοκτήτη της εταιρείας), με το τιμολόγιο για την εν λόγω αποστολή να εκδίδεται από την Ω. Υπεύθυνος επεξεργασίας για την ως άνω πραγματοποιούμενη επεξεργασία (Βλ. και ως άνω 6) είναι η εταιρεία και ως τούτου η Ω δε φέρει ουδεμία ευθύνη με βάση το Ν. 2472/1997.

7. Ακόμα, όπως προκύπτει από την καταγγελία που υποβλήθηκε στην Αρχή αλλά και από στοιχεία που προέκυψαν κατά την ακρόαση, η εταιρεία χρησιμοποιούσε την παραπάνω λίστα διευθύνσεων και για την αποστολή αζήτητων διαφημιστικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, για τις υπηρεσίες που η ίδια παρείχε. Καθώς η συγκεκριμένη περίπτωση δεν εμπίπτει στην εξαίρεση της παρ. 3 άρθρου 11 ν. 3471/2006, επειδή δεν πρόκειται περί πελατών του διαφημιζομένου, η πραγματοποιούμενη επεξεργασία συνιστά αζήτητη ηλεκτρονική επικοινωνία.

8. Ενόψει της βαρύτητας των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν, του πλήθους των ομαδικών αποστολών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, της δηλωθείσας οικονομικής κατάστασης του υπεύθυνου επεξεργασίας, καθώς και του γεγονότος ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας σκοπούσε με τις ανωτέρω ενέργειες οπωσδήποτε να αποκομίσει κέρδος, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ. 1 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό της παρούσας και η οποία κρίνεται ανάλογη με τη βαρύτητα της παράβασης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή, επιβάλλει στην εταιρεία «Χ » με δ.τ. Χ, όπως νομίμως εκπροσωπείται, τις εξής κυρώσεις:

α) Πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ για i) αθέμιτη και παράνομη συλλογή και

περαιτέρω επεξεργασία προσωπικών δεδομένων (παραβίαση του άρθρου 4 Ν. 2472/1997) και ii) παραβίαση του άρθρου 11 παρ. 1 του Ν. 3471/2006, ήτοι την αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου χωρίς τη συγκατάθεση των παραληπτών.

β) Καταστροφή του αρχείου των παρανόμως συλλεχθέντων διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να ενημερώσει, εγγράφως, την Τ ότι η τήρηση του ως άνω αρχείου αυτού είναι παράνομη και ii) εντός δεκαπέντε ημερών από τη λήψη της απόφασης, να προσκομίσει στην Αρχή αντίγραφο της επιστολής ενημέρωσης προς την εταιρεία Τ.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου